

CasaBloc

**Museu
del Disseny
de Barcelona**

Un símbol de l'arquitectura racionalista a Barcelona

Material de suport a la visita guiada de la Casa Bloc.

Fitxes dirigides a estudiants de:

Educació Secundària Obligatòria. 1r cicle (12-14 anys)

Educació Secundària Obligatòria. 2n cicle (14-16 anys)

Educació Secundària Postobligatòria (16-18 anys).

Fitxes d'activitats

Moment històric

Un diumenge de setembre de l'any 1931, la meva família es va traslladar a Sant Andreu. El patró del meu pare, un industrial amb un negoci de transports de materials per a la construcció, s'estava fent una casa amb dos habitatges en uns terrenys del passeig Torras i Bages. Aprofitant el desnivell que hi havia entre el passeig i el terreny, a sota de la casa es va fer un ampli soterrani, obert per la part que donava al Rec Comtal, que servia de garatge per als camions i tres carros i també servia de quadra per als cavalls. Dins d'aquell pati es va construir una petita vivenda i el senyor Navés va oferir-la al meu pare perquè fes de barraquer. Aquesta feina consistia en fer de mosso; a més de conrear un camp d'una hectàrea i mitja de superfície que hi havia a tocar de la casa i que s'estenia des del passeig fins al Rec, també s'havia de fer càrrec de la finca, ajudar al manteniment dels camions, substituir algun carreter, tenir cura dels cavalls, etc. El pare va acceptar la feina.

[...] La caseta on havíem de viure tenia tres estances: una cuina menjador i dues habitacions. No hi havia llum ni aigua. Per als serveis agafàvem aigua del Rec amb galledes, i per a cuinar i beure l'havíem d'anar a buscar a la font pública que hi havia al punt del passeig que feia cantonada amb el carrer de Guardiola i Feliu. Al garatge hi havia una comuna amb una fossa sèptica, d'ús per a tothom.

[...] El passeig de Torras i Bages, en aquell temps (1931), era una via bastant deserta. Hi havia unes quantes cases a prop de l'església, una fàbrica d'adobament de pell de be que arribava fins al carreró de Joan Torras, un grupet de cases entre els passatges de Jacint Guardiola i d'Isabel Ribó, unes torretes adossades i una casa de pisos al carrer de Guardiola i Feliu. Des de mig passeig fins a la carretera de Santa Coloma només hi vivíem els porters de la fàbrica de teixits Can Carabassa, els meus pares i jo.

A una banda i altra del passeig hi havia terrenys plens d'herba que no feia gaire temps havien estat terres de conreu. En els camps on ara hi ha la Casa Bloc encara hi havia una antiga bassa de regadiu on, les nits d'estiu, se sentien els cants de les granotes. A la cantonada entre els carrers de Valentí Iglesias i d'Eiximenis hi havia una fàbrica d'automòbils anomenada "La España".

L'exterior de les casernes ja estava acabat i es treballava en l'acabament de l'interior. La calçada del passeig estava enquitranada – no pas asfaltada – fins al carrer de Palomar i, a l'estiu, amb el calor del migdia, el quitrà s'estovava i s'enganxava a les espardenyes si no caminaves amb cura; les voreres laterals encara van trigar anys a estar enrajolades. Hi havia arbres a les voreres d'ambdues parts, tot i que infectats amb els cucs de la processonària. També mancaven els fanals d'enllumenat elèctric, per la qual cosa, a la nit, el carrer era fosc i poc transitat.

Pedro Robles Sánchez. Revista Finestrelles 13. 2005

1 / Aquest text cita molts elements urbans com carrers, passeigs, fàbriques,... Fes-ne la llista i prova de marcar-los al plànol "*St. Andreu en els anys 30*" en color verd

Carrer	Passatge
-----	-----
-----	-----
-----	-----
-----	-----
-----	-----

Passeig / Carretera	Fàbriques
-----	-----
-----	-----

Quins encara existeixen?

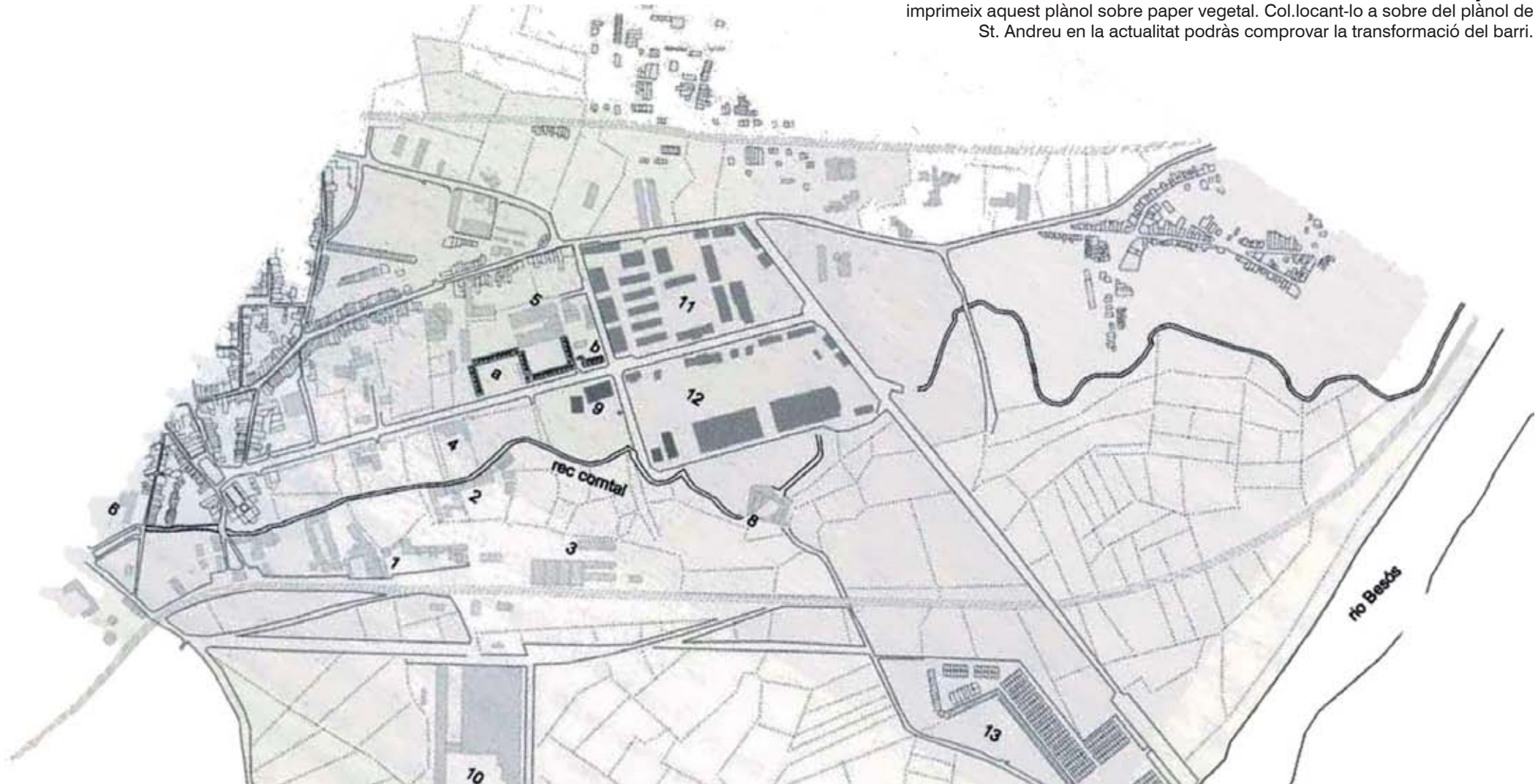
A què o a qui fan referència els noms dels carrers? Intenta esbrinar-ho.

2 / Pedro Robles descriu els terrenys on vivia i treballava la seva família: A partir de les referències que dona, pots situar aquests terrenys al plànol? Pinta'ls de color taronja

3 / El text de Pedro Robles i els plànols que tens a continuació ens permeten fer-nos una idea dels canvis que ha patit el barri al llarg d'aquests 80 anys. Quins et semblen els canvis més significatius?

Com creus que les traces del passat (rec, camins,...) han influït en la configuració actual?

Plànol de St. Andreu, anys 30
imprimeix aquest plànol sobre paper vegetal. Col·locant-lo a sobre del plànol de
St. Andreu en la actualitat podràs comprovar la transformació del barri.

- industries, fàbriques y almacenes
- equipamientos, escolar y militar
- casa bloc y casetas

Las industrias que comprenden el término municipal de
Sant Andreu y Santa Coloma son las siguientes:

1. Complejo Peninsular de Asfaltos SA
2. Fábrica Nacional de Colorantes y Explosivos
3. Almacén de Ferrocarril de MTA
4. Fábrica de Tejidos Guardiola
5. Fábrica de Automóviles Ricard Espanta
6. Fábrica de Filatura Fabra i Coats
7. Fábrica Ignacio Sota
8. El molino de riego Condal
10. Maquinaria terrestre y marítima

Como equipamientos públicos constan:

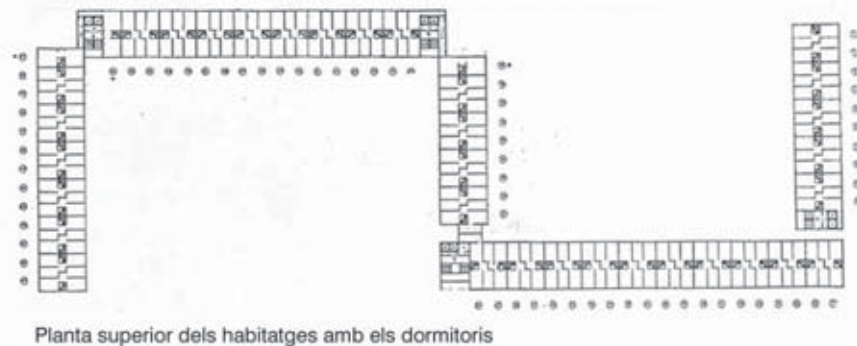
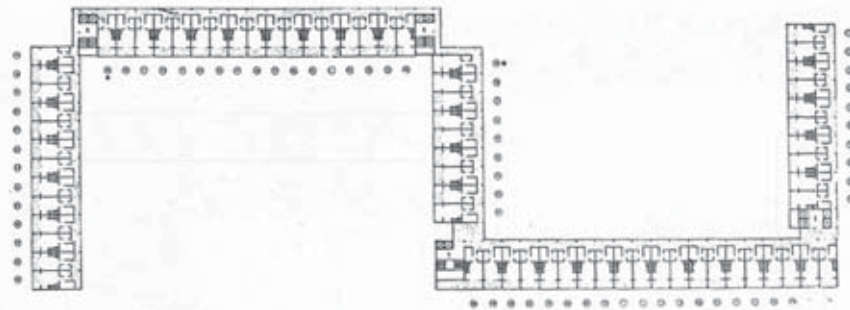
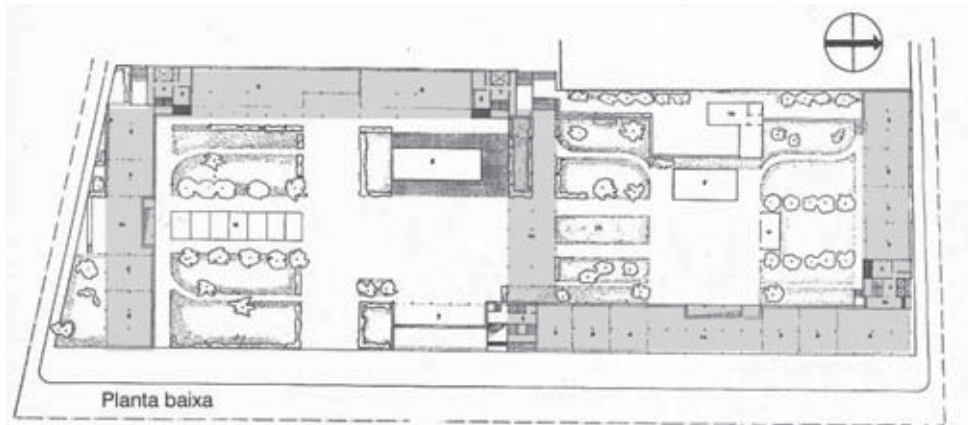
9. Grupo Escolar Ignacio Iglesias
11. Cuartel de Artillería
12. Parque de Artillería

Como asentamientos de Casas Baratas fruto de la Ley del
3 de febrero de 1927:

13. Baró de Viver
14. Bon Pastor

4 / Fia't en els espais de transició entre l'interior i l'exterior (passeres d'accés i terrasses):

En els plànols de l'edifici, sabries indicar-ne el nord? Indica'l a cadascuna de les plantes en color negre

Marca les passeres d'accés en color verd. Cap on estan orientades?

I les terrasses dels apartaments? Marca-les en color taronja

Per què creus que es va decidir orientar-los així?

Per què són tan amples les passeres?

Quins altres usos es donen a les passeres?

5 / Ara para atenció a les diferents finestres:

Són iguals les finestres de la cuina, del bany, de la sala i dels dormitoris?

Quines diferències hi ha?

A què creus que es deuen aquestes diferències?

Hi ha finestres on la funció principal és il.luminar i d'altres que prioritzen la ventilació?

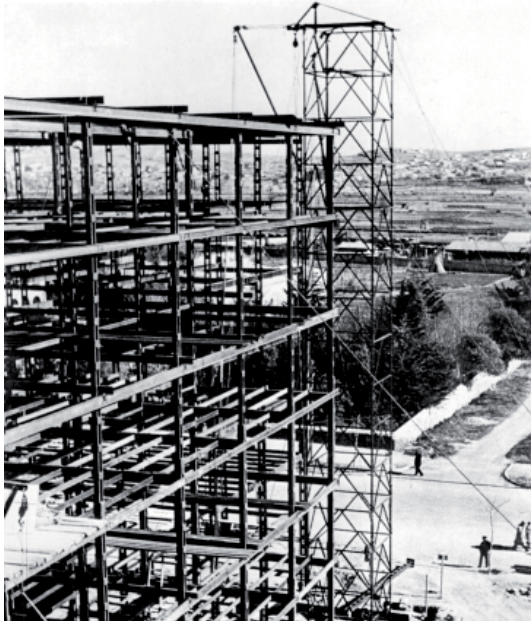
Reflexiona-hi i intenta descriure cada cas.

Finestra cuina

Finestra bany

Finestra sala

Finestres dormitoris

6 / Mira les dues fotografies d'aquí el costat:

Amb quins materials creus que es va construir la Casa Bloc?

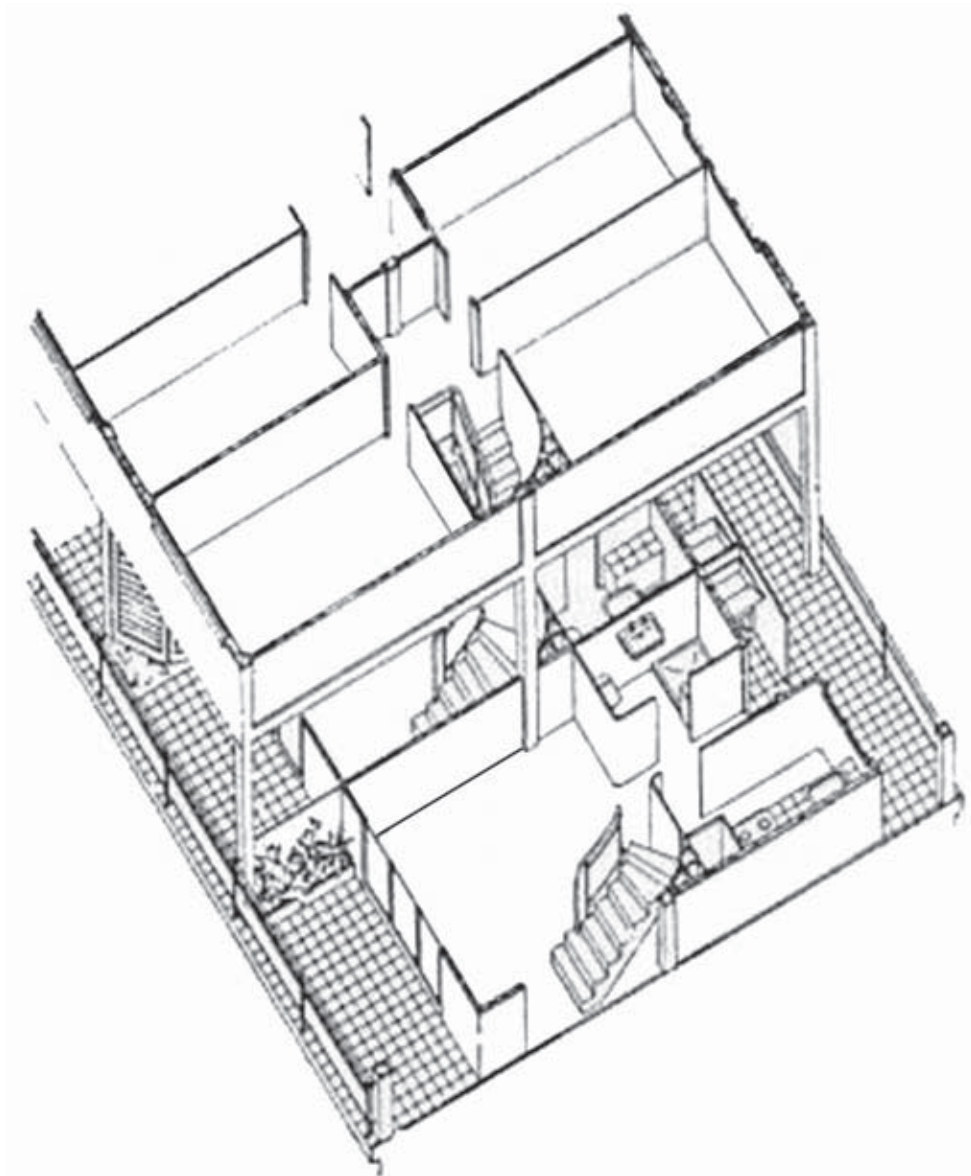
I concretament, de què és l'estructura?

I les façanes i divisions entre habitatges?

7 / Mirant el plànol de planta baixa de l'edifici respon:

Quins avantatges creus que té el fet de que en planta baixa només hi arribin pilars i no murs estructurals?

La Casa Bloc, l'habitatge

8 / Fixa't en aquesta axonometria d'un habitatge de la Casa Bloc:

El pis que has visitat també tenia 3 habitacions?

Series capaç de modificar el dibuix per representar l'habitatge que has vist?

I podries dibuixar-hi el mobiliari que hi havia?

9 / A la Casa Bloc hi ha habitatges de 2, 3 i 4 habitacions. Es perceben les diferències en façana?

Si tu i la teva família anéssiu a viure a la Casa Bloc, de quantes habitacions necessitaríeu el pis?

I com distribuïries les habitacions i el mobiliari? Dibuixa-ho en les plantes que trobaràs a continuació

